

Inhoud

Delfstoffenwinning en industrie

- Investerings in vaste activa door de nijverheid, 2005. pag. 4

Bouwnijverheid

- Inputindexcijfers voor bouwkosten van woningen, april 2004. pag. 4

Zakelijke en overige commerciële dienstverlening

- Ontwikkeling van omzetten (excl. BTW) in de autoservicebranche, 4e kwartaal 2003. pag. 4

Financiële instellingen en markten

- Koerswaarde van aandelen, april 2004. pag. 3

Huishoudens en individuen

- Consumentenconjunctuuronderzoek, mei 2004. pag. 2 en 3

Verklaring van de tekens

. = gegevens ontbreken; – = nihil; x = geheim; * = voorlopig cijfer.
() achter de titel = nummer met de laatst gepubliceerde overeenkomstige tabel.

Auteursrecht

© CBS, Voorburg/Heerlen, 2004. Bronvermelding is verplicht.
Vereenvoudiging voor eigen of intern gebruik is toegestaan.
ISSN: 0166-9680.

Informatie

Infoservice: tel. 0900 0227 (€ 0,50 per minuut);
E-mail: infoservice@cbs.nl; Website: www.cbs.nl;
Conjunctuur: teletekst pag. 506 en 507;
Redactie SB: CBS, Postbus 4000, 2270 JM Voorburg.

Consumentenvertrouwen daalt licht

Het consumentenvertrouwen is, gecorrigeerd voor seizoeninvloeden, in mei 2004 uitgekomen op -28. Dit is 3 punten lager dan in april, maar nog altijd ruim hoger dan vorig jaar. Over de economische situatie zijn de consumenten negatiever dan vorige maand. De koopbereidheid van de consumenten is gelijk gebleven. Dit blijkt uit het Consumenten Conjunctuuronderzoek van het CBS.

Oordeel economisch klimaat duidelijk negatiever

Het oordeel van consumenten over het economisch klimaat is, gecorrigeerd voor seizoeninvloeden, in mei negatiever dan in april. Per saldo zijn er in mei 39 procent meer pessimisten dan optimisten, tegenover 33 procent in april. Na de flinke stijging in februari is het vertrouwen in de economie de laatste drie maanden weer afgenomen. Vooral het oordeel over de economische situatie in de komende twaalf maanden is negatiever geworden. Ook over de economische situatie in de afgelopen twaalf maanden zijn de consumenten wat negatiever, maar in veel mindere mate.

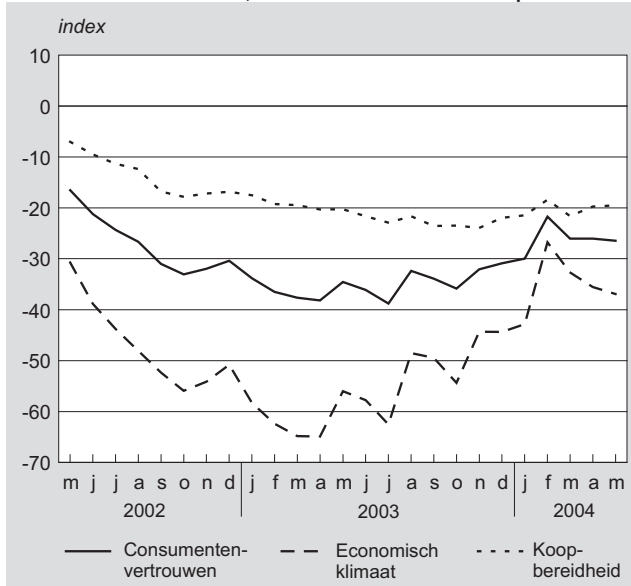
Koopbereidheid onveranderd

De koopbereidheid is, gecorrigeerd voor seizoeninvloeden, in mei per saldo gelijk gebleven ten opzichte van april. De koopbereidheid is gebaseerd op het oordeel over de financiële situatie van het eigen huishouden en op de vraag of de tijd gunstig is voor het doen van grote aankopen. Consumenten zijn in mei negatiever dan in april over het doen van grote aankopen zoals meubels en televisies. Hun oordeel hierover vertoont al een aantal maanden een grillig verloop. Daardoor is het lastig hier een conclusie aan te verbinden. Het oordeel over de financiële situatie van het eigen huishouden in de afgelopen twaalf maanden is wat minder negatief. Ten aanzien van de financiële situatie voor de komende twaalf maanden is er weinig veranderd en zijn er nog steeds iets meer pessimisten dan optimisten.

Technische toelichting

Het Consumenten Conjunctuuronderzoek (CCO) wordt uitgevoerd in de eerste tien werkdagen van de maand.

Consumentenvertrouwen, economisch klimaat en koopbereidheid

De index van het consumentenvertrouwen geeft aan in hoeverre huishoudens vinden dat het economisch gezien beter of slechter gaat. Het consumentenvertrouwen wordt bepaald op basis van de mening van huishoudens over het algemene economisch klimaat en over de eigen financiële situatie. Maandelijks worden hierover in het Consumenten Conjunctuuronderzoek (CCO) vijf vragen gesteld aan ongeveer duizend huishoudens. Daarnaast bevat het CCO onder andere vragen over de verwachtingen voor de werkloosheid en de inflatie en over het spaargedrag en aankoopplannen van huishoudens.

De geïnterviewden kunnen vinden dat het beter gaat (de 'optimisten'), dat het slechter gaat (de 'pessimisten') of dat de situatie gelijk blijft. De indicatoren worden berekend door het percentage optimisten te verminderen met het percentage pessimisten.

Naast het CBS, stelt ook de Europese Commissie (EC) voor Nederland een indicator van het consumentenvertrouwen samen. De EC hanteert daarbij echter deels andere vragen dan het CBS. In de EC-berekening ligt de nadruk geheel op de verwachtingen voor de toekomst, waar in de indicator van het CBS ook de huidige situatie van de consument en diens oordeel over de afgelopen twaalf maanden worden meegenomen. De EC publiceert haar indicator altijd later dan het CBS waardoor de meest recente maand niet zichtbaar is in de grafiek.

Consumentenconjunctuuronderzoek 1)

(18)

	Jan.	Febr.	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.
<i>Index van consumentenvertrouwen 2)</i>												
1999	8	6	7	9	11	10	15	16	23	23	20	20
2000	28	24	25	26	25	27	25	26	24	23	17	19
2001	15	11	7	0	3	4	2	5	5	10	11	7
2002	-1	-4	-9	-14	-17	-21	-24	-27	-31	-33	-32	-30
2003	-34	-36	-38	-38	-35	-36	-39	-32	-34	-36	-32	-31
2004	-30	-22	-26	-26	-26							
<i>Index van het economisch klimaat 2)</i>												
1999	-3	-7	-8	-9	-3	-4	6	6	24	24	17	18
2000	33	25	27	30	26	27	25	24	23	21	14	14
2001	10	-1	-13	-26	-20	-29	-28	-35	-33	-41	-45	-36
2002	-18	-20	-24	-33	-31	-39	-44	-48	-52	-56	-54	-51
2003	-58	-62	-65	-65	-56	-58	-63	-49	-49	-54	-44	-44
2004	-43	-27	-33	-36	-37							
<i>Index van de koopbereidheid 2)</i>												
1999	15	16	17	20	20	20	21	22	22	22	22	21
2000	24	23	23	24	24	27	25	27	25	24	19	22
2001	19	19	18	17	17	13	15	15	14	12	11	12
2002	10	6	2	-1	-7	-9	-11	-12	-17	-18	-17	-17
2003	-18	-19	-19	-20	-20	-22	-23	-22	-24	-23	-24	-22
2004	-21	-18	-22	-20	-19							

1) Dit onderzoek wordt medegefinancierd door de Europese Commissie; netto steekproef aantal is 1019 in de maand mei 2004. Door omstandigheden omvat het onderzoek over de maand juni 2000, 543 geënquêteerden. Normaal gesproken maken ongeveer 1000 personen deel uit van de steekproef. Door de kleinere steekproefomvang zijn de onnauwkeurigheidsmarges bij de uitkomsten iets groter dan gebruikelijk.

2) Voor berekeningswijze van deze index zie de publikatie Gebruikershandboek Consumentenconjunctuuronderzoek 1972 – 1992 (SDU/uitgeverij, 1994). Met ingang van januari 1994 worden de indexen met terugwerkende kracht gepresenteerd als een saldo met als minimum –100 en als maximum +100.

Ontwikkeling van de omzet (excl. BTW) in de autoservicebranche

(1)

	2002				2003				Wijzigingen in % 1)		
	1e kw.	2e kw.	3e kw.	4e kw.	1e kw.	2e kw.	3e kw.	4e kw.*	3e kw. 2003 t.o.v. 3e kw. 2002	4e kw. 2003 t.o.v. 4e kw. 2002	1e kw. 2003– 4e kw. 2003 t.o.v. 1e kw. 2002– 4e kw. 2002
<i>2000=100</i>											
Autoservicebedrijven 2) (SBI 502)	117	120	115	125	122	121	113	123	-1,7	-1,5	0,4

1) De wijzigingen zijn berekend op basis van niet-afgeronde indexcijfers.

2) In deze groep zijn o.a. de bandenservice- en carrosserieherstelbedrijven opgenomen.

Koerswaarde van aandelen

(16)

	2003		2004			
	april	dec.	jan.	febr.	maart	april
	<i>mln euro</i>					
Officiële Markt						
Internationale concerns	136 843	155 950	151 434	157 112	152 136	154 536
Lokale fondsen	176 310	219 994	233 987	236 326	225 079	229 247
w.v.						
financiële instellingen	86 606	108 064	115 685	114 340	105 970	108 834
niet-financiële instellingen	89 705	111 930	118 302	121 986	119 109	120 414
Totaal	313 153	375 944	385 421	393 438	377 215	383 783
Totaal, excl. Koninklijke Olie	236 215	288 854	306 269	310 723	296 687	299 255
Beleggingsmaatschappijen	58 675	64 945	65 948	67 426	68 487	67 870
Vastgoedfondsen	11 644	12 511	12 787	13 386	14 064	13 238
Overige fondsen ¹⁾	15 228	12 785	12 785	13 311	13 430	13 952
Alle genoteerde ondernemingen	398 700	466 185	476 941	487 561	473 196	478 843
NMAX						
Alle genoteerde ondernemingen	114	134	165	255	172	156

¹⁾ Maatschappijen die als nagenoeg enig actief aandelen van een andere ter beurze genoteerde onderneming bezitten of aandelen van een onderneming die in het buitenland is gevestigd.

Investerings in vaste activa door de nijverheid

(2003, no.50)

De uitkomsten voor 2003 en die over de voorafgaande jaren ¹⁾ betreffen gerealiseerde investeringen en zijn ontleend aan de jaarlijkse gestratificeerde steekproefenquête bij de ondernemingen in de nijverheid. De investeringsverwachtingen voor 2004 en 2005 zijn gebaseerd op een steekproef bij ca. 3000 ondernemingen (met 10 of meer werknemers) gehouden in mei 2004. Alle bedragen luiden in lopende prijzen.

Sectie/afdeling	Gerealiseerd						Verwachte mutaties t.o.v. voorafgaand jaar	
	1999	2000 ¹⁾	2000 ²⁾	2001	2002	2003 ³⁾	2004	2005 ⁴⁾
	<i>mln euro</i>						<i>%</i>	
Delfstoffenwinning	857	779	779	841	1 264	1 417	-24	.
Industrie	8 606	8 742	8 215	7 340	7 862	7 416	2	-7
w.v.								
voedings- en genotmiddelenindustrie	1 531	1 527	1 486	1 514	1 572	1 534	18	.
aardolie-, steenkoolverwerkende industrie	123	218	216	130	351	306	31	.
chemische industrie	1 944	1 699	1 635	1 207	2 004	2 105	-37	.
metaal- en elektrotechnische industrie	2 515	2 988	2 710	2 370	1 919	1 876	23	.
overige industrie	2 493	2 309	2 167	2 119	2 017	1 595	14	.
Nutsbedrijven	1 903	1 407	1 406	1 270	1 366	1 498	30	.

¹⁾ De investeringen in 1998–2000 ¹⁾ zijn op basis van het gebruikscriterium (inclusief operational lease en huur)

²⁾ Vanaf 2000 zijn de investeringen op basis van eigendom (exclusief operational lease en huur)

³⁾ De uitkomsten over 2003 zijn voorlopig

⁴⁾ Veel ondernemers kunnen nog geen prognose geven voor de investeringen in 2005. Als gevolg hiervan zijn de uitkomsten voor dat jaar onvoldoende betrouwbaar voor publicatie op het laagste detailniveau.

Inputindexcijfers voor de bouwkosten van woningen, excl. BTW ¹⁾ (1995=100)

(18)

	Jan.	Febr.	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Jaar
Totaal													
1998	104,9	104,9	104,9	105,2	105,3	105,4	105,3	105,3	105,2	105,7	105,7	105,6	105,3
1999	106,0	106,0	106,1	106,7	106,7	106,8	107,7	107,7	107,8	107,9	108,0	108,4	107,1
2000	109,6	109,6	109,7	110,2	110,2	110,3	111,9	111,9	112,0	112,3	112,3	112,3	111,0
2001*	114,3	114,5	114,4	116,1	116,6	117,2	117,6	117,6	117,7	117,7	117,7	117,9	116,6
2002*	119,3	119,3	119,9	120,0	120,1	120,1	121,4	121,4	121,4	121,4	121,3	121,2	120,6
2003*	122,1	122,1	122,1	122,3	122,3	122,4	123,2	123,3	123,2	121,8	121,8	121,8	122,4
2004*	123,3	124,1	124,6	124,8									
waarvan													
loon													
1998	108,2	108,2	108,2	108,6	108,6	108,6	108,8	108,8	108,8	110,1	109,9	109,9	108,9
1999	110,4	110,4	110,5	111,6	111,6	111,6	113,4	113,4	113,4	113,6	113,6	113,6	112,3
2000	113,9	113,9	113,9	114,0	114,0	114,3	116,0	116,0	116,0	116,0	116,0	116,0	115,8
2001*	116,7	116,7	116,7	120,2	121,2	122,5	123,3	123,3	123,3	123,3	123,3	123,3	121,1
2002*	124,4	124,4	125,4	125,5	125,5	125,8	128,5	128,5	128,5	128,5	128,0	128,0	126,7
2003*	128,9	128,9	128,9	129,2	129,2	129,3	131,1	131,1	131,1	128,2	128,2	128,2	129,4
2004*	131,4	132,4	132,4	132,7									
materiaal													
1998	102,3	102,4	102,4	102,6	102,7	102,8	102,5	102,5	102,4	102,2	102,3	102,2	102,4
1999	102,5	102,5	102,6	102,9	102,9	103,0	103,2	103,2	103,3	103,5	103,6	104,4	103,2
2000	106,1	106,2	106,3	107,1	107,1	107,2	108,6	108,6	108,9	109,3	109,3	109,3	107,8
2001	112,4	112,8	112,7	112,9	112,9	113,0	113,1	113,2	113,3	113,3	113,3	113,6	113,0
2002	115,2	115,3	115,5	115,7	115,8	115,7	115,9	115,8	115,9	115,9	116,1	115,9	115,7
2003	116,7	116,7	116,8	116,8	116,9	117,0	116,9	117,1	117,0	116,8	116,8	116,7	116,9
2004	116,9*	117,5*	118,4*	118,6*									

¹⁾ Een inputindexcijfer volgt de prijsontwikkeling van de kostenbestanddelen, zoals materiaal, materieel en loon. Bijgestelde cijfers zijn cursief weergegeven. Deze reeks is berekend als een gewogen gemiddelde uit de ontwikkeling van de loonkosten in de bouwnijverheid en een pakket bouwmaterialen dat in de woningbouw wordt toegepast. Voor de weging van de lonen en materialen is gebruik gemaakt van de uitkomsten van de Produktiestatistiek bouwnijverheid 1995. Mutaties in de kosten van materieel, algemene kosten en winst & risico zijn in deze cijfers niet opgenomen. Zie voor een toelichting op de tabel het artikel 'Inputindexcijfers voor de bouwkosten van woningen' in de Maandstatistiek bouwnijverheid van juli 1999.